

STUDIEGIDS

**Educatieve minor
Educatieve module**

2017 - 2018

ICLON

**Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding,
Onderwijsontwikkeling en Nascholing**

Afdeling Voortgezet Onderwijs

ICLON

**Afdeling Voortgezet
Onderwijs
Willem Einthovengebouw
Wassenaarseweg 62A
Postbus 905, 2300 AX
Leiden
tel. 071 - 527 4015**

www.ICLON.Leidenuniv.nl

Inhoudsopgave studiegids ICLON
Educatieve minor en Educatieve module 2017 – 2018

Inleiding	3
Onderwijsmomenten	4
Elektronische leeromgeving.....	5
Trajecten	6
Educatieve minor in blokmodel (voltijd, 30 EC).....	6
Educatieve minor in lintmodel (deeltijd, 30 EC)	6
Educatieve module in blokmodel (voltijd, 30 EC)	6
Curriculum	7
Leren en Instructie	7
Pedagogiek.....	9
Vakdidactiek	10
Praktijk	12
Beoordeling.....	14
Data beoordelingsmomenten en inleverdata producten	14
Beoordelingscriteria	17
Beoordelingstermijn	17
Cijfers.....	17
Studiepuntenregistratie.....	17
Afronding	17
Uitsluiting van de opleiding of bepaalde onderdelen daarvan.....	18
Fraude, plagiaat en andere onregelmatigheden	18
Examencommissie.....	18
Relatie met de eerstegraads lerarenopleiding.....	19
Kwaliteitszorg en Onderwijsevaluatie.....	19
Bijlage I Eindtermen van de Educatieve minor en Educatieve module.....	21
Bijlage II Praktijkdeel van de opleiding.....	22
Bijlage III Praktijkvoorwaarden Universitaire Lerarenopleiding.....	24
Bijlage IV Onderwijs- en examenregeling.....	26
Bijlage V Rubrics.....	27

Inleiding

De Educatieve minor en de Educatieve module zijn beide een lerarenopleiding die opleidt tot de bevoegdheid les te geven in de onderbouw van havo, vwo en het VMBO-t. De Educatieve minor wordt gevolgd tijdens de bacheloropleiding, de Educatieve module na afronding van een relevante vakbachelor. Het programma van beide trajecten is inhoudelijk vergelijkbaar.

De Educatieve minor en de Educatieve module bestaan voor de helft uit praktijk en voor de helft uit een instituutsdeel. Beide delen hangen nauw met elkaar samen. Kennis en opdrachten worden in de praktijk toegepast en vanuit het instituut uitgevoerd. Omgekeerd worden vragen uit de praktijk op het instituut met behulp van de relevante theorie onderzocht. Met andere woorden: alle studieonderdelen staan in verband met de praktijk op school van de student.

Centraal in de Educatieve minor en de Educatieve module staat de professionele ontwikkeling als docent. Tijdens het traject verwerft de student vaardigheden om ervaringen in de praktijk te kunnen verbinden met eigen overtuigingen en met wat anderen belangrijk vinden (theorie, school, begeleiders, medestudenten), en op basis hiervan het eigen leerproces te sturen en in te richten. In de Educatieve minor en in de Educatieve module komen achtereenvolgens de verschillende rollen waarin de docent opereert aan de orde: als regisseur van het leerproces van leerlingen, als vakdidacticus, als pedagoog, en als lid van de schoolorganisatie. Daarnaast vereist het beroep van leraar ook de rol van professional.

Maandag is de opleidingsdag voor alle studenten van het ICLON – studenten zijn de hele maandag beschikbaar voor de opleiding op het ICLON. De eerste zeven weken is het contactonderwijs wekelijks ingeroosterd, daarna om de week. In de tussenliggende week is soms onderwijs ingeroosterd, maar er is ook ruimte om samen met medestudenten aan opdrachten en producten te werken, met docenten te overleggen of de mediatheek of bibliotheek te raadplegen. Het praktijkdeel bestaat uit een door het ICLON te regelen stage. Supervisie, ten slotte, is een integraal onderdeel van de studieonderdelen Leren en Instructie en Praktijk. Hierbij wordt de student gecoacht bij de inductie in de praktijk en de eigen professionele ontwikkeling als docent.

Onderwijsmomenten

Het onderwijs in groepen vindt voor alle vakken plaats aan de Universiteit Leiden, in het Pieter de la Courtgebouw, Wassenaarseweg 52, Leiden. Individuele afspraken kunnen ook worden gemaakt op het ICLON, Willem Einthovengebouw, Wassenaarseweg 62A, Leiden.

Het rooster van de opleiding volgt het schooljaar van scholen voor voortgezet onderwijs in Zuid- Holland. Het rooster is te vinden op de volgende website:

<http://sites.google.com/a/iclon.leidenuniv.nl/roosters-lerarenopleiding/>

Onderwijsvrije dagen/periodes vallen in het collegejaar 2017/2018 op:

Kerstvakantie: 23 december 2017 tot 8 januari 2018

2^e Paasdag 2 april 2018

2^e Pinksterdag 21 mei 2018

Opleiding start augustus/september 2017

De opleiding begint op maandag 14 augustus 2017 met een verplichte startweek.

Opleiding start januari/februari 2018

Bij voldoende aanmeldingen begint de opleiding op maandag 29 januari 2018 met een verplichte startweek.

Elektronische leeromgeving

In de opleiding wordt gebruik gemaakt van de elektronische leeromgeving Blackboard voor het verstrekken van informatie, communicatie met docenten en medestudenten. Naast de courses per studieonderdeel, is er een Beoordelingscentrum ten behoeve van het inleveren en beoordelen van (eind)producten.

Blackboard: **<http://blackboard.leidenuniv.nl>**

Trajecten

De Educatieve minor wordt aangeboden in twee varianten: een voltijdopleiding van één semester (blokmodel) en een deeltijdopleiding van twee semesters (lintmodel), beide varianten met een studielast van 30 EC. De Educatieve module is een voltijdopleiding van één semester (blokmodel) en heeft een studielast van 30 EC.

Voor zowel het blokmodel als het lintmodel geldt dat gedurende de hele opleiding er supervisie- en intervisiebijeenkomsten zijn als onderdeel bij Leren en Instructie en de praktijk. De supervisor begeleidt de student bij het leerproces, legt een schoolbezoek af en voert (met de begeleider op school) de (tussentijdse) beoordelingsgesprekken. In de bijeenkomsten vindt aan de hand van de praktijkervaringen van de student, de rubrics en de zelfanalyse individuele en collectieve coaching plaats. De supervisor begeleidt de student bij het maken/verzamen van de voor de praktijkbeoordeling noodzakelijke informatie.

Educatieve minor in blokmodel (voltijd, 30 EC)

Septemberstart augustus t/m januari (met een verplichte startweek half augustus)

	startweek half augustus	maand 1	maand 2	maand 3	maand 4	maand 5
Leren en Instructie		5 EC				
Vakdidactiek		5EC				
Pedagogiek		5 EC				
Praktijk		15 EC				

Educatieve minor in lintmodel (deeltijd, 30 EC)

Septemberstart augustus t/m begin juli (met een verplichte startweek half augustus)

	startweek half augustus	maand 1	maand 2	maand 3	maand 4	maand 5	maand 6	maand 7	maand 8	maand 9	maand 10	
Leren en Instructie		5 EC										
Vakdidactiek								5 EC				
Pedagogiek		5 EC										
Praktijk		15 EC										

Educatieve module in blokmodel (voltijd, 30 EC)

Septemberstart augustus t/m januari (met een verplichte startweek half augustus)

	startweek half augustus	maand 1	maand 2	maand 3	maand 4	maand 5
Leren en Instructie		5 EC				
Vakdidactiek		5EC				
Pedagogiek		5 EC				
Praktijk		15 EC				

Curriculum

Leren en Instructie

& Supervisie

Docent(en): diverse
EC: 5
Niveau: 300
Collegejaar: 2017-2018
Voertaal: Nederlands

Leerdoelen

- De student kan met behulp van theorie over klassenmanagement en algemene didactiek lespraktijken van docenten analyseren en alternatieven formuleren.
- De student kan middels “modelgestuurd leren van succes” (MLS) theorie en praktijkkennis gebruiken om eigen praktijkervaringen te begrijpen en te analyseren.
- De student kan de eigen professionele ontwikkeling beschrijven en evalueren en onderkent daarbij de invloed van en de wisselwerking tussen persoonlijke eigenschappen, kenmerken van het beroep en de specifieke context van de school.

De student heeft kennis van en inzicht in de theorie en praktijk over klassenmanagement en algemene didactiek.

Beschrijving

In Leren en Instructie 1 worden theorieën op het gebied van klassenmanagement en algemene didactiek bestudeerd. Deze theorieën worden verbonden met de onderwijspraktijk van de studenten.

In Supervisiebijeenkomsten worden ervaringen van studenten uitgewisseld en wordt vanuit deze ervaringen een verbinding gelegd met theorieën en modellen.

Werkvorm:

Hoorcolleges, werkcolleges, intervisie en zelfstudie.

Toetsing¹

- Tentamen: aan de hand van een aantal casussen wordt getoetst of de student theorie kan gebruiken bij het analyseren van de onderwijspraktijk (voor beoordelingscriteria, zie de studiewijzer).
- Verslag: analyse van de eigen ontwikkeling. Inhoud en specifieke opdrachten staan vermeld in de studiewijzer, onderdeel Supervisie; bij de beoordeling wordt de rubric Professional gebruikt.

Literatuur

- Ebbens & Ettekoven, Effectief leren: basisboek, Noordhoff, 2016 (vierde druk), ISBN 9789001873127
- Teitler, P.I. (2013), Lessen in orde, Coutinho, 2013 (tweede druk), ISBN 9789046903544 of latere druk
- Reader 'Leren en Instructie 1'

¹ zie blz.14 e.v. en bijlage V

- Janssen, F, Hulshof, H., & K. van Veen (2016). *Uitdagend gedifferentieerd vakonderwijs. Praktisch gereedschap om je onderwijsrepertoire te blijven uitbreiden*. Leiden/Groningen: UFB. Het boek is gratis beschikbaar als pdf via de volgende link: <http://wordpress2.iclon.nl/iclonboekenblog/wp-content/uploads/2016/03/uitdagendgedifferentieerdvakonderwijsdef.pdf>
Een gedrukt exemplaar kan voor 10 euro (uitsluitend à contant en gepast) worden aangeschaft in de startweek van de opleiding, bij de balie van het ICLON (3e verdieping)

Pedagogiek

Docent(en): diverse
EC: 5
Niveau:400
Collegejaar 2017-2018
Voertaal Nederlands

Leerdoelen

- De student heeft inzicht in recente theorie met betrekking tot psychologie van de adolescentie en pedagogisch handelen in de klas en in de school.
- De student is in staat op een professionele manier gesprekken te voeren met leerlingen en ouders.
- De student is in staat inzichten uit de theorie met betrekking tot psychologie van de adolescentie en pedagogisch handelen in de klas en in de school en ervaringen uit de onderwijspraktijk aan elkaar te verbinden.

Beschrijving

Gerelateerd aan recente theorie over de psychologie van de adolescentie komt het pedagogisch handelen in de klas en in de school aan de orde. Daarnaast worden gespreksvaardigheden in relatie tot communicatie met leerlingen en ouders getraind.

Werkvorm

Werkcolleges en zelfstudie.

Toetsing²

- Paper: aan de hand van een systematische benadering analyse van een casus over de eigen pedagogische praktijk (hierbij wordt het beoordelingsmodel casus pedagogiek gebruikt).
- Verslag: analyse eigen gespreksvaardigheden.

Literatuur

- Slot, W., & Aken, M. van. (25e druk, 2013). *Psychologie van de adolescentie*. Baarn: Thieme Meulenhoff. ISBN 978 90 06 95101 1.
- Diverse artikelen die via Blackboard worden verspreid.

² zie blz.14 e.v. en bijlage V

Vakdidactiek

Docent(en): diverse
EC: 5
Niveau: 400
Collegejaar: 2017-2018
Voertaal: Nederlands

Leerdoelen

- De student kan met behulp van bestaand lesmateriaal vaklessen ontwerpen en uitvoeren.
- De student heeft een didactisch repertoire ontwikkeld van eenvoudige varianten van activerende lessen.
- De student kan evalueren in hoeverre doelstellingen van zijn lessen zijn gerealiseerd en kan op basis hiervan zo nodig zijn handelen bijstellen.
- De student heeft op basis van onderwijservaring en vakdidactische theorieën, een vakdidactische praktijktheorie ontwikkeld en kan deze gebruiken voor het verantwoorden van de gegeven lessen en voor het formuleren en realiseren van voornemens op vakdidactisch gebied.

Beschrijving

In vakdidactiek staat het maken van keuzes over het wat en hoe van vaklessen centraal, waarbij de student de cyclus doorloopt van ontwerpen, uitvoeren in de praktijk, evaluatie van lessen en theoretische analyse van de lessen. Voor de schoolvakken die zowel in onderbouw als bovenbouw worden gegeven staat in vakdidactiek het geven van lessen in de onderbouw centraal. Bovendien ligt in vakdidactiek het accent vooral op het ontwerpen en geven van eenvoudige varianten van activerende lessen aan de hand van het schoolboek

Werkvorm

Werkcolleges, zelfstudie en uitproberen van lessen in de praktijk.

Toetsing³

Beknopte beschrijving van de vakdidactische praktijktheorie en twee lessen, zo mogelijk in de onderbouw, van de student. De informatie over deze lessen bestaat uit:

- lesontwerp en evaluatie-instrumenten, inclusief vakdidactische verantwoording
- evaluatieresultaten van leerlingen
- video-opname van een les
- vakdidactische analyse van een les met onderbouwde suggesties voor verbetering van de les.

Voor de toetsing wordt de rubric vakdidacticus gebruikt.

Literatuur

- Janssen, F, Hulshof, H., & K. van Veen (2016). *Uitdagend gedifferentieerd vakonderwijs. Praktisch gereedschap om je onderwijsrepertoire te blijven uitbreiden*. Leiden/Groningen: UFB. Het boek is gratis beschikbaar als pdf via de volgende link: <http://wordpress2.iclon.nl/iclonboekenblog/wp-content/uploads/2016/03/uitdagendgedifferentieerdvakonderwijsdef.pdf>

³ zie blz.14 e.v. en bijlage V

Een gedrukt exemplaar kan voor 10 euro (uitsluitend à contant en gepast) worden aangeschaft in de startweek van de opleiding, bij de balie van het ICLON (3e verdieping)

- Wordt verder per schoolvak nader bekend gemaakt.

Praktijk

Docent(en): Supervisor(en) (ICLON) en begeleider(s) op school (Schoolopleider (SO)/werkplekbegeleider (WPB))
EC: 15
Collegejaar 2017-2018
Voertaal Nederlands

Leerdoelen

- De student is in staat om met name voor leerlingen in de onderbouw van havo, vwo en vmbo-t activerend vakonderwijs voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren, leerlingen te begeleiden, leerstof te ontwikkelen en in de schoolorganisatie te participeren.
- De student is in staat een veilige leeromgeving voor deze leerlingen tot stand te brengen.
- De student is in staat deze leerlingen te helpen de basiskennis en principes van het schoolvak eigen te maken en hen vertrouwd te maken met de manier waarop deze kennis en principes worden gebruikt in het dagelijkse leven en in de wereld van het werken.
- De student is in staat zijn opvattingen over het leraarschap en zijn bekwaamheid als leraar te onderzoeken, te expliciteren en te ontwikkelen.

Beschrijving

Praktijk start aan het begin van de opleiding en beslaat de hele opleiding. Het omvat minimaal 120 klascontacturen, waarvan de student ten minste 60 uren zélf (deel)lessen geeft. Voor Praktijk geldt dat minimaal 40 van de 60 lessen in de onderbouw van havo, vwo en vmbo-t gegeven moeten worden (alleen van toepassing op de schoolvakken die zowel in onderbouw als bovenbouw worden gegeven).

Een aanstelling op een school voor Voortgezet Onderwijs kan als praktijkdeel (mee)tellen als de baan:

- een omvang heeft van minimaal 6 uren;
- onderbouwen bevat (zie hierboven);
- een minimale duur heeft van drie maanden.

Studenten die werkzaam zijn in het mbo of hbo kunnen bij uitzondering een aantal uren van hun baan laten meetellen voor de invulling van het praktijkdeel (doorgaans alleen Praktijk 2), indien zij beschikken over voldoende onderwijscompetenties met betrekking tot de reguliere doelgroep, de werkcontext (mbo/hbo) voldoet aan de randvoorwaarden van het praktijkdeel en uitvoering van de opdrachten voor de lerarenopleiding mogelijk maakt. Zij moeten hiervoor eerst contact opnemen met de coördinator beroepspraktijk.

In alle gevallen geldt dat er op school een adequate opleidingsstructuur moet zijn (d.i. begeleiding en beoordeling door ervaren en/of getrainde begeleiders op school) en dat de school lesbezoek door de supervisor (ICLON) toestaat.

Voor nadere informatie zie Bijlage II, *Praktijkdeel van de opleiding*.

Werkvorm

Functioneren als docent waaronder verzorgen van onderwijs, observeren van lessen van collega's, voeren van gesprekken met leerlingen (en ouders), bijwonen van vergaderingen,

deelnemen aan schoolactiviteiten en ontwerpen van lesmateriaal. Daarnaast voert de student gesprekken met de begeleider op school (SO/WPB) en met de supervisor (ICLON).

Toetsing⁴

Toetsing en beoordeling van Praktijk gebeurt op basis van 360° feedback (inhoud en specifieke opdrachten staan vermeld in de studiewijzer, onderdeel Praktijk) en een beoordelingsgesprek. Op basis van informatie over het functioneren van de student in de praktijk (van leerlingen, begeleiders op school (SO/WPB), schoolleiding) formuleert de supervisor een eindoordeel dat in het beoordelingsgesprek van Praktijk met de begeleider op school (SO/WPB) en de student wordt besproken. De beoordeling vindt plaats aan de hand van alle rubrics, behalve die van vakdidactisch onderzoeker.

⁴ zie blz.14 e.v. en bijlage V

Beoordeling⁵

Data beoordelingsmomenten en inleverdata producten

<i>Start augustus/september 2017 (blokmodel - voltijd)</i>			
Onderdeel	Product	Uiterste inleverdatum / tentamendatum	Bij wie?
Pedagogiek	Verslag gespreksvaardigheden	2 okt. 2017	Docent pedagogiek
Supervisie	Deelverslag 1: Go/No go	9 okt. 2017	Supervisor en begeleider op school
Supervisie	Deelverslag 2	13 nov. 2017	Supervisor
L&I	Tentamen L&I 1	4 dec. 2017	
Vakdidactiek	Eindproduct vakdidactiek	8 jan. 2018	Vakdidacticus
(L&I)	Herkansing tentamen	8 jan. 2018	
Supervisie	Deelverslag 3	15 jan.2018	Supervisor
Praktijk	360° feedback	15 jan.2018	Supervisor en begeleider op school
Pedagogiek	Opdracht Adolescentie- psychologie	15 jan. 2018	Docent pedagogiek

⁵ voor meer informatie zie Bijlage IV, Onderwijs- en examenregeling

<i>Start augustus/september 2017 (lintmodel - deeltijd)</i>			
Onderdeel	Product	Uiterste inleverdatum / tentamendatum	Bij wie?
Pedagogiek	Verslag gespreksvaardigheden	9 okt. 2017	Docent pedagogiek
Supervisie	Deelverslag 1: Go/No go*	30 okt. 2017	Supervisor en begeleider op school
Supervisie	Deelverslag 2*	15 jan. 2018	Supervisor
Pedagogiek	Opdracht Adolescentie-psychologie	16 apr. 2018	Docent pedagogiek
L&I	Tentamen L&I 1	4 jun. 2018	
Supervisie	Deelverslag 3*	18 jun. 2018	Supervisor
(L&I)	Herkansing tentamen	18 jun. 2018	
Praktijk	360° feedback	18 jun.2018	Supervisor en begeleider op school
Vakdidactiek	Eindproduct vakdidactiek	25 jun. 2018	Vakdidacticus

* In de gedrukte Studiegids 2017-2018, die uitgereikt is tijdens de Startweek, staat voor Supervisie een deelverslag te veel vermeld (inleverdatum: 23 apr. 2018). Zie eventueel ook de Studiewijzer en Blackboard.

<i>Start januari/februari 2018 (alleen blokmodel)</i>			
Onderdeel	Product	Uiterste inleverdatum / tentamendatum	Bij wie?
Pedagogiek	Verslag gespreksvaardigheden	19 mrt. 2018	Docent pedagogiek
Supervisie	Deelverslag 1: Go/No go	26 mrt. 2018	Supervisor en begeleider op school
Supervisie	Deelverslag 2	9 apr. 2018	Supervisor
L&I	Tentamen L&I 1	4 jun. 2018	
Pedagogiek	Opdracht Adolescentie-psychologie	2 jul. 2018*	Docent pedagogiek
(L&I)	Herkansing tentamen	18 jun. 2018	
Supervisie	Deelverslag 3	18 jun. 2018	Supervisor
Praktijk	360° feedback	18 jun.2018	Supervisor en begeleider op school
Vakdidactiek	Eindproduct vakdidactiek	25 jun. 2018	Vakdidacticus

*In de gedrukte Studiegids 2017-2018, die uitgereikt is tijdens de Startweek, staat een verkeerde inleverdatum (9 jun. 2018) vermeld. Zie eventueel ook de Studiewijzer en Blackboard.

Beoordelingscriteria

Voor de beoordeling wordt bij elk studieonderdeel gebruik gemaakt van rubrics (zie Bijlage V), die gebaseerd zijn op de eindtermen van de opleiding (zie Bijlage I en de studiewijzers bij elk studieonderdeel). Voor elk van de vijf beroepsrollen waarvoor wordt opgeleid, is een rubric beschikbaar. Op basis van verzameld bewijsmateriaal wordt voor elk aspect in een rubric aangegeven op welk niveau de student dit beheerst. Elke ingevulde rubric geeft derhalve aan op welke niveau de student een bepaalde beroepsrol beheerst. Welke rubric bij welk studieonderdeel wordt gebruikt, staat vermeld bij de afzonderlijke studieonderdelen (blz. 7 t/m 13). Naast een oordeel over het niveau waarop de student presteert en functioneert, geeft de docent ook een korte schriftelijke verantwoording van het oordeel.

Het studieonderdeel Leren en instructie 1 wordt mede afgesloten met een tentamen.

Beoordelingstermijn

Voor een schriftelijk tentamen geldt dat de docent binnen 15 werkdagen een oordeel geeft en de administratie van de opleiding de nodige gegevens verschaft ter verwerking in USIS. Wanneer niet aan de termijn van vijftien werkdagen kan worden voldaan, dan wordt de student hiervan op de hoogte gesteld.

Cijfers

De beoordeling van alle studieonderdelen worden uitgedrukt in een cijfer tussen 5 (staat voor onvoldoende) tot en met 10. Hieronder is nader toegelicht wat de relatie is tussen dit cijfer en het beheersniveau dat is bepaald aan de hand van de rubrics.

Niveau 1	5
Niveau 1 à 2	5
Niveau 2	6
Niveau 2 à 3	7
Niveau 3	8
Niveau 3 à 4	9
Niveau 4	10

Studiepuntenregistratie

Wanneer de student een studieonderdeel heeft behaald, registreert het secretariaat het resultaat in USIS. De student krijgt via e-mail vanuit USIS automatisch bericht van de registratie. Hij/zij kan zelf de studieresultaten in USIS opvragen.

Afronding

De student is verplicht alle eindproducten met de beoordeling van de docenten aan het einde van de opleiding op CD/DVD/usb-stick of via WeTransfer in te leveren.

Als student van de Educatieve minor krijg je, na afronding van de Educatieve minor, je bevoegdheid in combinatie met je bachelordiploma. Je bevoegdheid staat in het diploma-supplement dat bij je bachelor-diploma hoort. Controleer of dit werkelijk het geval is. Zo niet, neem dan contact op met je bacheloropleiding.

Als student van de Educatieve module heb je je bachelordiploma al behaald en krijg je je bevoegdheid na afronding van de module in de vorm van een certificaat. Dit certificaat krijg je van het ICLON.

Uitsluiting van de opleiding of bepaalde onderdelen daarvan

1. De opleiding kent geen bindend studieadvies, al kan er bij de go-no go beoordeling (en de middenevaluatie in het lintmodel) dringend worden geadviseerd de opleiding te beëindigen.
2. Als een student door zijn gedragingen of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van het beroep van docent, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening, brengt de examencommissie desgevraagd advies uit aan het College van Bestuur omtrent de weigering dan wel het beëindigen van de inschrijving van de betrokken student voor de opleiding.

Fraude, plagiaat en andere onregelmatigheden

Regels ten aanzien van fraude, plagiaat en andere niet reglementaire zaken staan in het studentenstatuut:

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/algemeen/studentenstatuut>

Het eindproduct voor het studieonderdeel pedagogiek wordt middels Turnitin gecontroleerd op plagiaat.

Examencommissie

Voor het cursusjaar 2017/2018 bestaat de examencommissie van het ICLON uit: dhr. dr. M.J.J.M. van de Ven, voorzitter, mw. drs. C. Bertona (bètacluster, vice-voorzitter), mw. drs. M. de Ferrante (alfacluster), dhr. drs. A. van Haperen (gammacluster), dhr. drs. M. Kramer (onderwijskunde) en mw. drs. C. Werner (extern lid), en mw. mr. J.P.M.J. Gijzen, ambtelijk secretaris.

De Onderwijs- en Examenregeling en de Regels en Richtlijnen van de examencommissie zijn te vinden op de volgende website:

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/iclon/examenreglement-lerarenopleiding>

De examencommissie benoemt voor ieder collegejaar examinatoren (zie hoofdstuk 3 van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie).

Relatie met de eerstegraads lerarenopleiding

Studenten die de Educatieve minor (in combinatie met de bachelor) of de Educatieve module hebben afgerond, komen in aanmerking voor een verkort traject van de universitaire lerarenopleiding voor de eerstegraads onderwijsbevoegdheid.

Studenten die een master in de Geesteswetenschappen of Sociale Wetenschappen hebben behaald en de Educatieve minor of Educatieve module succesvol hebben afgerond, komen in aanmerking voor een verkort traject van 30 in plaats van 60 EC bij de eerstegraads lerarenopleiding.

Studenten Wiskunde en Natuurwetenschappen die een bachelor hebben behaald en de Educatieve minor of Educatieve module succesvol hebben afgerond, kunnen in de Masterfase kiezen voor de zogenaamde Education specialisation. In deze variant besteden studenten 60 EC aan vakstudie en daarnaast 30 EC aan de lerarenopleiding. Tenslotte is er dan nog 30 EC keuzeruimte over die ingevuld kan worden in overleg met de studieadviseur van de opleiding.

Kwaliteitszorg en Onderwijsevaluatie

Opleidingscommissie

De opleidingscommissie heeft een adviserende taak en richt zich op het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding. Hiervoor worden de resultaten van de studentevaluaties van de afzonderlijke studieonderdelen gebruikt, die verspreid over het jaar onder de studenten van de opleiding worden afgenomen. Daarnaast heeft de opleidingscommissie de taak de onderwijsdirecteur gevraagd en ongevraagd te adviseren over alle aangelegenheden die de opleiding betreffen.

De opleidingscommissie bestaat voor de helft uit studenten en voor de helft uit docenten van de opleiding. Bij de start van elk nieuw cohort worden studenten uitgenodigd zitting te nemen in de opleidingscommissie.

Voorzitter van de opleidingscommissie is mw. dr. J. Meirink. Zie de volgende website voor een actueel overzicht van alle leden van de opleidingscommissie:

<https://www.organisatiegids.universiteit leiden.nl/facul teiten-en-instituten/iclon/medezeggenschap/opleidingscommissie>

Voor vragen, opmerkingen en ideeën met betrekking tot de kwaliteit van de opleiding, kun je contact opnemen met de opleidingscommissie via:

opleidingscommissie@iclon.leidenuniv.nl

Klachtencoördinator

De klachtencoördinator van het ICLON voert de regeling Overige Klachten uit. Dat houdt in dat als een klacht niet onder een van de andere regelingen, zoals de (universitaire) Ombudsfunctionaris, de Vertrouwenspersoon ongewenst gedrag, de Klachtencommissie Ongewenst Gedrag of de Commissie Wetenschappelijke Integriteit valt, de klachtencoördinator van het ICLON de klacht zal behandelen. De klachtencoördinator van het ICLON is mw. dr. N. Saab.

Klachtenloket voor studenten: <http://organisatie.leidenuniv.nl/stroomschema/>

Links

1. **www.universiteitleiden.nl/iclon**
 - namen van medewerkers
 - contactgegevens
 - verdere algemene informatie over het ICLON
2. **www.iclon.nl/lerarenopleiding**
 - informatie over bijv. opleidings- en examencommissie, afstuderen etc.
 - namen van scholen waar het ICLON mee samenwerkt
3. **<http://sites.google.com/a/iclon.leidenuniv.nl/roosters-lerarenopleiding/>**
 - roosters en roosterwijzigingen
4. **<https://blackboard.leidenuniv.nl>**
 - Blackboard (elektronische leeromgeving)
5. **www.student.universiteitleiden.nl**

Voor studentenvoorzieningen en –ondersteuning:

 - Studentencentrum Plexus (Frontoffice Studentenzaken van Universiteit Leiden)
 - PITStop (Plexus Informatie Trefpunt voor Studenten)
 - Studiekeuze- & loopbaanadviseurs en Career Service
 - Workshops & trainingen
 - Studentendecanen
 - Studentenpsychologen
 - Ombudsfunctionaris
 - (Seksuele) Intimidatie
 - Studentenstatuut
6. **www.universiteitleiden.nl/sociale-wetenschappen/contact**

Voor informatie over:

 - openingstijden Pieter de la Court Gebouw
 - openingstijden bibliotheek FSW
 - gebruik kopieerapparaten
 - verkoop onderwijsmaterialen Servicedesk
 - computergebruik door studenten
 - openingstijden restaurant

Bijlage I Eindtermen van de Educatieve minor en Educatieve module

Eindtermen als beroepsrol	Omschrijving
De docent als professional	De leraar onderbouw havo/vwo en vmbo-t onderschrijft zijn verantwoordelijkheid voor zijn eigen professionele ontwikkeling. Hij onderzoekt, expliciteert en ontwikkelt zijn opvattingen over het leraarschap en zijn bekwaamheid als leraar.
De docent als regisseur	De leraar onderbouw havo/vwo en vmbo-t onderschrijft zijn organisatorische verantwoordelijkheid. Hij heeft voldoende organisatorische kennis en vaardigheid om in zijn klas en zijn lessen een goed leef- en werkklimaat tot stand te brengen. Overzichtelijk, ordelijk en taakgericht. In alle opzichten voor hemzelf, zijn collega's en vooral voor de leerlingen helder. En dat op een professionele, planmatige manier. Hij is zich bewust van zijn eigen houding en gedrag én van de invloed daarvan op de leerlingen. Hij heeft ook voldoende kennis en vaardigheid op het gebied van groepsprocessen en communicatie om een goede samenwerking met en tussen de leerlingen tot stand te brengen.
De docent als vakdidacticus	De leraar onderbouw havo/vwo en vmbo-t moet de leerlingen helpen zich de basiskennis en principes van het schoolvak eigen te maken en vertrouwd te raken met de manier waarop deze kennis in het dagelijkse leven en in de wereld van het werken gebruikt wordt.
De docent als pedagoog	De leraar onderbouw havo/vwo en vmbo-t onderschrijft zijn pedagogische verantwoordelijkheid. Hij heeft voldoende pedagogische kennis en vaardigheid om een veilige leeromgeving tot stand te brengen. Voor een hele klas of groep maar ook voor een individuele leerling. En dat op een professionele, planmatige manier.
De docent als lid van de schoolorganisatie	De leraar onderbouw havo/vwo en vmbo-t onderschrijft zijn verantwoordelijkheid in het samenwerken met collega's. Hij heeft voldoende kennis en vaardigheden om een professionele bijdrage te leveren aan een goed pedagogisch en didactisch klimaat van zijn school, aan goede werkverhoudingen en een goede schoolorganisatie. De leraar onderbouw havo/vwo en vmbo-t onderschrijft zijn verantwoordelijkheid in het samenwerken met de omgeving van de school. Hij heeft voldoende kennis en vaardigheid om goed samen te werken met mensen en instellingen die betrokken zijn bij de zorg voor de leerlingen en bij zijn school.

Bijlage II Praktijkdeel van de opleiding

Praktijkovereenkomst

Het praktijkdeel, of het nu in de vorm van een stage dan wel middels een baan wordt ingevuld, wordt beschreven in een formele overeenkomst tussen de opleiding en de school. Het ICLON stuurt 2 keer per jaar (in oktober en maart) via email een praktijkoverzicht van alle studenten (inclusief de bepalingen van het praktijkcontract) naar de betreffende schoolopleider/-coördinator met het verzoek dit te accorderen. Studenten hoeven dus niet afzonderlijk een praktijkcontract ondertekenen.

De student legt wel de afspraken die gemaakt worden met de school over de concrete invulling van het praktijkdeel (aantal uren per week, onderbouw-/bovenbouwratio, gegevens van begeleiders, etc.) ter accordering via een jotform voor aan de supervisor. Na akkoord van de supervisor is de praktijkovereenkomst samen met een voldoende beoordeling van het functioneren van de student (conform de toetsing van Praktijk 1) het formele bewijs dat de student aan de wettelijke eisen voor het praktijkgedeelte heeft voldaan.

Studentactiviteiten tijdens het praktijkdeel

De student voert voor diverse studieonderdelen opdrachten uit in de praktijk en draagt in dit kader verantwoordelijkheid om de begeleiders op school over deze opdrachten en deadlines te informeren. De opdrachten kunnen bestaan uit:

- het observeren van lessen bij de begeleider(s) en/of diens collega's op school;
- het ontwerpen, uitvoeren, analyseren en evalueren van lessen;
- het ontwerpen van toetsen, het schrijven van leerteksten, het analyseren van schoolboeken en curricula, etc.;
- het bijwonen van vergaderingen en het deelnemen aan allerlei (schoolbrede) activiteiten, etc.;
- het voeren van gesprekken met (individuele) leerlingen, collega's, ouders, etc..

Om optimaal van deze activiteiten te kunnen leren, voert de student regelmatig gesprekken met zijn/haar begeleider over de planning en uitvoering van zijn/haar lessen en andere activiteiten.

Begeleiding tijdens het praktijkdeel

Wat kan de student van een schoolopleider/werkplekbegeleider verwachten?

- **Begeleiden en geven van feedback:** De schoolopleider/werkplekbegeleider maakt de student wegwijs binnen de schoolorganisatie en wijst op mogelijkheden om te observeren (bijv. bij collega's uit vaksectie), bezoekt frequent een les, geeft feedback op de inhoud van lesplannen, lessen/lesfragmenten van de student, observeert en bespreekt de lessen na, monitort en bespreekt de ontwikkeling van de student, etc.
- **Beoordelen:** De schoolopleider/werkplekbegeleider vormt een beeld van de ontwikkeling en competenties van de student aan de hand van de ICLON rubrics, stelt een conceptbeoordeling op en bespreekt deze met de ICLON supervisor (beoordeling Praktijk 1).
- **Vroeg signaleren van problemen in ontwikkeling van student:** Een (half) jaar is erg kort om te ontwikkelen tot startbekwaamheid. Daarom is het van belang dat de schoolopleider/werkplekbegeleider de student zeer snel (vanaf de 2e week) mogelijkheden biedt om zelf leservaring op te doen (bijv. het geven van

deellessen/lesfragmenten) en eventuele problemen of stagnaties in de ontwikkeling in een vroeg stadium met de supervisor van het ICLON te bespreekt.

Praktijkdagen

Alle studenten worden maandag verwacht in Leiden voor onderwijs op het instituut. De resterende dagen zijn beschikbaar voor het praktijkdeel op de school. Gemiddeld zijn studenten 3 tot 4 dagen op school (lintminorstudenten: 1 tot 2 dagen). Studenten die gemiddeld 6 tot 8 uur per week lesgeven en observeren komen doorgaans aan het einde van de praktijkperiode niet in de problemen om aan de minimale eisen te voldoen. Het minimaal aantal klascontacturen en de verdeling over de klassen (onderbouw/bovenbouw) is weergegeven bij de vakbeschrijving van Praktijk, zie blz. 12.

Contacten tussen schoolbegeleider(s) en supervisor

Iedere student krijgt vanuit ICLON een supervisor toegewezen. Aan het begin van de praktijkperiode neemt de supervisor contact op met de schoolopleider/werkplekbegeleider om de samenwerking af te stemmen. De supervisor komt in principe 1 keer per half jaar op schoolbezoek.

Beoordeling van het praktijkdeel

Instructie en materialen (waaronder studiegids met rubrics) voor de beoordeling van Praktijk 1 zijn te vinden op de volgende website:

www.iclon.nl/praktijk

Regelingen en bepalingen

Voor het praktijkdeel zijn de randvoorwaarden vastgelegd in een aantal regelingen en bepalingen, nl. de Praktijkvoorwaarden Universitaire Lerarenopleiding. De studenten en de begeleiders van de studenten dienen op de hoogte zijn van deze praktijkvoorwaarden en op basis hiervan onderlinge afspraken te maken over de concrete invulling van het praktijkdeel (zie Bijlage III).

Online informatie

De informatie over het praktijkdeel van de opleiding (inclusief een Factsheet voor schoolopleiders/werkplekbegeleiders) is online beschikbaar via:

www.iclon.nl/praktijk

Bijlage III Praktijkvoorwaarden Universitaire Lerarenopleiding

Artikel 1

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- universiteit: de Universiteit Leiden
- opleiding: de universitaire lerarenopleiding in een bepaald schoolvak te verzorgen door het ICLON (Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Nascholing)
- praktijkdeel: het verplichte praktijkdeel, bedoeld in artikel 16.10 WHW. Het praktijkdeel kan zowel in de vorm van een stage als een betaalde aanstelling worden ingevuld.

Artikel 2

1. De student wordt vanuit de school begeleid door de schoolopleiders (BOSsen) en werkplekbegeleiders (vakcoaches). De taak van de begeleider bestaat uit het in samenwerking met het ICLON samen met de student vormgeven van het praktijkdeel van de opleiding. De begeleidingsactiviteiten betreffen onder andere:
 - het maken van afspraken met de student aan het begin van het praktijkdeel over de invulling van het praktijkdeel, waaronder afspraken over aantal uren en klassen (de specificatie van het aantal praktijkmuren is vastgelegd in de studiegids).
 - het voeren van begeleidingsgesprekken, waaronder voor- en nabespreken van door de student gegeven lessen;
 - het in de gelegenheid stellen van de student om een aantal lessen te observeren en na te bespreken.;
 - het bewaken van het leerproces van de student;
 - het begeleiden van de student bij het samenstellen van gevraagde producten;
 - het mogelijk maken van activiteiten van de student binnen de schoolorganisatie;
 - het bijdragen aan de verslaglegging over de ontwikkeling van de student;
 - het onderhouden van contacten met de supervisor;
 - het samen met de supervisor beoordelen van de student.
2. De student wordt vanuit het ICLON begeleid door de supervisor. De begeleidingstaken in relatie tot het praktijkdeel betreffen onder andere:
 - het zorgdragen voor een goede voorbereiding van de student op het praktijkdeel;
 - het mede begeleiden van de student tijdens het praktijkdeel d.m.v. op de universiteit verwerken van op school opgedane ervaringen, alsmede het mede observeren en nabespreken van door de student gegeven lessen (eventueel aan de hand van video-opnamen);
 - het bewaken van het leerproces van de student;
 - het onderhouden van contacten met de begeleider op school;
 - het samen met de schoolopleider beoordelen van de student.

Artikel 3

De school stelt de student in de gelegenheid om het instituutsgedeelte van de lerarenopleiding te volgen door hem gedurende de hele opleiding op de maandag vrij te roosteren.

Artikel 4

De minimale duur van het praktijkdeel bedraagt tenzij anders overeengekomen 3 maanden.

Artikel 5

De school zorgt ervoor dat de student het vereiste aantal uren zoals vastgesteld in de Studiegids kan realiseren.

Artikel 6

De student is tijdens zijn aanwezigheid in de school verantwoording verschuldigd aan de leiding van de school.

Artikel 7

De student is gehouden geheim te houden datgene wat hem tijdens het praktijkdeel als vertrouwelijk wordt meegedeeld alsmede de informatie die hem ter beschikking komt en waarvan hij het vertrouwelijke karakter hoort te begrijpen.

Artikel 8

1. De student respecteert tijdens het praktijkdeel de levensbeschouwelijke grondslag en/ of onderwijskundige identiteit van de school.
2. De student neemt tijdens het praktijkdeel de in het belang van de orde, veiligheid en gezondheid gegeven regels, voorschriften en aanwijzingen die in de school gelden in acht.

Artikel 9

Indien student, schoolopleider of supervisor door ziekte of andere dringende omstandigheden verhinderd is aan de aan de praktijk gekoppelde verplichtingen te voldoen, deelt hij/ zij dit zo spoedig mogelijk mee aan de beide andere betrokkenen. In overleg tussen betrokkenen wordt nagegaan of en zo ja hoe alsnog aan de praktijkverplichting invulling kan worden gegeven.

Artikel 10

Geschillen tussen de partijen, zowel tussen schoolopleider, de supervisor en de student, als ook van feitelijke of juridische aard, welke uit deze overeenkomst voortvloeien en waarover partijen niet op een andere wijze binnen een redelijke termijn overeenstemming hebben bereikt, worden voorgelegd aan een bemiddelingscommissie ingesteld door de school en het ICLON. In geval bemiddeling niet mogelijk is gebleken wordt het geschil ter beslissing voorgelegd aan het bestuur van het ICLON.

Bijlage IV Onderwijs- en examenregeling

Onderwijs- en examenregeling

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/reglementen/iclon/examenreglement-lerarenopleiding>

Bijlage V Rubrics

Rubric Regisseur

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Sturen	Het nemen van de leiding en het bieden van structuur lukt vaak niet.	Neemt de leiding en biedt structuur, incidenteel lukt dat niet.	Neemt de leiding en biedt structuur, maar moet zich daar wel voor inspannen.	Het nemen van de leiding en het bieden van structuur kost geen inspanning. De leerlingen accepteren deze leiding als vanzelfsprekend.
Helpen en Begrijpen	Toont zich in de omgang met leerlingen gespannen.	Gaat op een vriendschappelijke manier met leerlingen om. Is nog teveel leerling met de leerlingen.	Toont zorg en belangstelling voor de leerlingen en is benaderbaar.	Toont zorg en belangstelling voor de leerlingen. De docent is iemand die door leerlingen in vertrouwen wordt genomen.
Ruimte bieden	Leerlingen gaan hun eigen gang of leerlingen hebben juist helemaal geen ruimte voor inbreng.	Staat open voor suggesties van de leerlingen.	Houdt rekening met de wensen en behoeften van leerlingen.	Houdt rekening met de wensen en behoeften van leerlingen en geeft hen eigen verantwoordelijkheid.
Normen en regels stellen en handhaven	Beroept zich op de regels over wat wel en niet kan. Corrigeert aarzelend of helemaal niet, of grijpt juist overdreven in.	Maakt duidelijk wat wel en niet kan in de klas. Corrigeert meestal wel, maar soms gebeurt dat nog wat aarzelend.	Maakt duidelijk wat wel en niet kan in de klas. Corrigeert tijdig zonder te overdrijven. Over het algemeen heeft dat het gewenste effect.	Het is duidelijk en vanzelfsprekend wat wel en niet kan in deze klas. Corrigeert de leerlingen goed getimed en op een evenwichtige manier. Daardoor lijkt het meestal bijna terloops te gebeuren.
Argumentatie	Legt de schuld voor ordeproblemen bij de leerlingen.	Herkent de invloed van het eigen gedrag op communicatiepatronen in de klas. Ziet op basis van de theorie gevolgen van verschillende manieren van omgang met leerlingen.	Ziet hoe het eigen gedrag de communicatiepatronen in de klas beïnvloedt en kan dat verbinden aan theorie. Formuleert op basis daarvan voornemens.	Ziet hoe het eigen gedrag, ook op lange termijn, communicatiepatronen in de klas beïnvloedt en kan dat aan de hand van theorie verwoorden. Formuleert op basis daarvan doelen en kiest een genuanceerde benadering van de leerlingen om die doelen te bereiken.

Rubric Vakdidacticus

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Leerdoelen	Heeft geen, onduidelijke of onhaalbare doelen voor leerlingen	Heeft voor de leerlingen haalbare doelen.	Heeft voor de leerlingen haalbare en toetsbare doelen, en heeft daarbij voor ogen welke leeractiviteiten van leerlingen verwacht worden om die doelen te realiseren.	Heeft voor de leerlingen haalbare en toetsbare doelen en heeft daarbij voor ogen welke leeractiviteiten van leerlingen verwacht worden om die doelen te realiseren. Houdt daarbij rekening met verschillen tussen de leerlingen.
Behandelen van de leerstof	Geeft geen betekenis aan vakbegrippen en legt geen verbanden.	Verbindt vakbegrippen met het eerder geleerde en buitenschoolse leefwereld van de leerlingen.	Verbindt vakbegrippen met het eerder geleerde en buitenschoolse leerwereld van de leerlingen. Is zich bewust van problemen die zich vaak voordoen bij het leren van vakinhouden en houdt daar rekening mee in de lesopzet.	Verbindt vakbegrippen met het eerder geleerde en buitenschoolse leerwereld van de leerlingen. Is zich bewust van problemen die zich vaak voordoen bij het leren van vakinhouden en houdt daar rekening mee in de lesopzet. Gaat in de les na in hoeverre zich bij de leerlingen daadwerkelijk misconcepties ontwikkelen en gebruikt dan meerdere strategieën om hier flexibel, snel en adequaat op in te spelen.
Leerproces	Organiseert leerprocessen van leerlingen onvoldoende. Evalueert niet of leerprocessen tot het realiseren van leerdoelen heeft geleid.	Organiseert leerprocessen die in principe tot het realiseren van de leerdoelen kunnen leiden. Evalueert of leerprocessen tot het realiseren leerdoelen heeft geleid.	Organiseert leerprocessen die tot het realiseren van de leerdoelen kunnen leiden. Signaleert wanneer dat niet lukt en past werkwijze dan aan. Evalueert of leerprocessen tot het realiseren van leerdoelen heeft	Organiseert leerprocessen die tot het realiseren van de leerdoelen kunnen leiden. Bouwt activiteiten in om in een vroeg stadium te kunnen signaleren wanneer dat dreigt niet te lukken en past eventueel snel en adequaat werkwijze aan. Evalueert of

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
			geleid en kiest voor het evalueren de meest geschikte instrumenten.	leerprocessen tot het realiseren leerdoelen heeft geleid en kiest daarvoor de meest geschikte instrumenten. Kan zelf instrumenten ontwerpen.
Werkvorm	Gebruikt een beperkt aantal werkvormen, ook als andere werkvormen meer voor de hand zouden liggen.	Gebruikt werkvormen die in principe tot het realiseren van de leerdoelen kunnen leiden. De uitvoering is soms nog niet zoals beoogd.	Gebruikt uiteenlopende werkvormen die gegeven de doelen functioneel zijn en voert die uit zoals beoogd.	Heeft een breed repertoire aan werkvormen. Gebruikt een breed repertoire van functionele werkvormen en voert die goed uit. Kan flexibel en snel van werkvorm wisselen indien de omstandigheden daar aanleiding toe geven en kan deze keuzes onderbouwen
Argumentatie	Kan niet verwoorden welke doelen zijn gekozen, welke aanpak is gehanteerd en wat dat heeft opgeleverd.	Kan verwoorden welke doelen zijn gekozen, welke aanpak is gehanteerd, en wat dat heeft opgeleverd.	Kan op basis van de behandelde theorie verwoorden welke doelen zijn gekozen, welke aanpak is gehanteerd, en wat dat heeft opgeleverd. Ziet alternatieven.	Heeft overzicht over de relevante theorie en kan op basis daarvan beargumenteren welke doelen zijn gekozen, welke aanpak is gehanteerd, en wat dat heeft opgeleverd. Overziet alternatieven en kan verwoorden waarom die meer of minder geschikt zijn.

Rubric Pedagoog

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Recht doen aan cognitieve, sociaal-emotionele, culturele en biologische verschillen tussen leerlingen	Heeft geen oog voor de verschillen tussen leerlingen of voor het belang daarvan.	Heeft oog voor de verschillen tussen leerlingen en probeert daar ook rekening mee te houden.	Heeft oog voor de verschillen tussen leerlingen en anticipeert daar op.	Heeft oog voor de verschillen tussen leerlingen, anticipeert daarop, en speelt daar flexibel en adequaat op in.
Creëert een veilige leeromgeving waarin leerlingen zich leren ontwikkelen tot autonome, sociaal competente lerenden	Heeft geen oog voor het belang van een veilige leeromgeving.	Stimuleert door de eigen, respectvolle en uitnodigende opstelling, dat leerlingen inbreng kunnen en durven hebben. Signaleert hoe de leerlingen met elkaar omgaan en de gevolgen daarvan voor de veiligheid van de klas als leeromgeving. Neemt, indien nodig, initiatief om er voor te zorgen dat leerlingen respectvol met elkaar omgaan zodat de sfeer verbetert.	Stimuleert door de eigen, respectvolle en uitnodigende opstelling dat leerlingen verantwoordelijkheid kunnen en durven nemen voor hun eigen leerproces. Signaleert hoe de leerlingen met elkaar omgaan en de gevolgen daarvan voor de veiligheid van de klas als leeromgeving. Analyseert de sociale processen tussen de leerlingen en stuurt die, indien nodig en eventueel met hulp, op basis van die analyse planmatig bij. Leerlingen leren daarbij hun eigen aandeel in die processen te zien en hun communicatie te verbeteren.	Stimuleert door de eigen, respectvolle en uitnodigende opstelling dat leerlingen verantwoordelijkheid kunnen en durven nemen voor hun eigen leerproces. Signaleert hoe de leerlingen met elkaar omgaan en heeft inzicht in de gevolgen daarvan voor de veiligheid van de klas als leeromgeving. Analyseert de sociale processen tussen de leerlingen en onderzoekt de achtergronden daarvan. Stuurt die, indien nodig, op basis daarvan planmatig bij. Leerlingen leren daarbij hun eigen aandeel in die processen te zien en hun communicatie te verbeteren.

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Bevorderen van waardeontwikkeling	Geeft leerlingen geen ruimte om de eigen opvattingen naar voren te brengen.	Stimuleert leerlingen te praten over hun opvattingen en respectvol te reageren op opvattingen van anderen.	Helpt leerlingen hun mening te vormen en respectvol te reageren op opvattingen van anderen.	Helpt leerlingen hun mening te vormen, die beargumenteerd onder woorden te brengen, en respectvol te reageren op opvattingen van anderen.
Recht doen aan invloed identiteitsontwikkeling op leerproces van leerlingen	Heeft geen notie van invloeden van de identiteitsontwikkeling op het functioneren van leerlingen.	Ziet en begrijpt de invloeden van identiteitsontwikkeling op het functioneren van leerlingen en houdt daar ook rekening mee.	Ziet en begrijpt de invloeden van identiteitsontwikkeling op het functioneren van leerlingen en anticipeert daar planmatig op. Overlegt met collega's en/of ouders indien zich problemen voordoen.	Ziet en begrijpt de invloeden van identiteitsontwikkeling op het functioneren van leerlingen en anticipeert daar planmatig op. Gaat adequaat om met eventuele problemen in overleg met collega's en ouders.
Argumentatie: verantwoorden van pedagogisch handelen	Heeft geen notie van de eigen pedagogische opvattingen en de invloed daarvan op het eigen pedagogisch handelen en op het leren van leerlingen.	Verwoordt de eigen pedagogische opvattingen en de consequenties daarvan voor het eigen pedagogisch handelen en maakt daarbij gebruik van de beschikbare theorie.	Verwoordt de eigen pedagogische opvattingen en de consequenties daarvan voor het eigen pedagogisch handelen. Ziet ook de alternatieven en kan met behulp van de theorie de eigen keuzes verantwoorden.	Verwoordt de eigen pedagogische opvattingen en de consequenties daarvan voor het eigen handelen. Ziet ook de alternatieven en kan met behulp van de theorie de eigen keuzes verantwoorden en stelt deze ter discussie. Draagt actief bij aan de ontwikkeling van de pedagogische visie op de school en bediscussieert de implicaties daarvan voor het functioneren leerlingen.

Rubric Lid Schoolorganisatie

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Samenwerking binnen schoolorganisatie als vakdocent	Neemt deel aan vakoverleg als toehoorder	Neemt actief deel aan vakoverleg: praat mee over onderwerpen die betrekking hebben op klassen waar student zelf lesgeeft	Neemt proactief deel aan vakoverleg: draagt onderwerpen aan ter bespreking en/of stelt kritische vragen	Neemt proactief deel aan vakoverleg: draagt onderwerpen aan ter bespreking en/of stelt kritische vragen met als doel de verbetering/ontwikkeling van het vakonderwijs in de school
Samenwerking binnen schoolorganisatie als teamspeler	Neemt niet deel aan schoolbrede activiteiten (rapportvergadering, ouderavond, excursie etc.)	Neemt deel aan schoolbrede activiteiten als (rapportvergadering, ouderavond, excursie etc.) als toehoorder.	Neemt actief deel aan schoolbrede activiteiten (rapportvergadering, ouderavond, excursie etc.).	Initieert en/of is mede verantwoordelijk voor de organisatie van school brede activiteiten
Zichtbaarheid binnen de schoolorganisatie	Is alleen op school aanwezig voor het geven van de eigen lessen + observaties. Is voornamelijk te vinden in het leslokaal en/of de vaksectieruimte. Heeft vrijwel alleen contact met de eigen begeleider(s)	Is zichtbaar op verschillende plekken in de school (aula, docentenkamer) en benut pauzemomenten voor contacten met collega's	Is indien nodig bereid om dagdelen buiten het eigen lesrooster op school te zijn. Initieert zelf contacten met docenten buiten de eigen sectie/cluster	Is met enige regelmaat ook op school op dagdelen buiten het eigen lesrooster. Heeft een eigen netwerk van collega's binnen de schoolorganisatie
Visie op kwaliteit en inrichting onderwijs	Is niet of nauwelijks op de hoogte van verschillen in opvattingen over kwaliteit van onderwijs en/of de gevolgen hiervan voor de inrichting van schoolorganisaties	Is op de hoogte van verschillen in opvattingen over kwaliteit van onderwijs en kan dit koppelen aan de inrichting van de eigen schoolorganisatie	Is op de hoogte van verschillen in opvattingen over kwaliteit van onderwijs en kan dit koppelen aan de inrichting van de eigen schoolorganisatie. Ziet op basis hiervan consequenties voor zichzelf en de eigen lespraktijk.	Verdiept zich (zelfstandig) in verschillen in opvattingen over kwaliteit van onderwijs en kan dit koppelen aan de inrichting van de eigen schoolorganisatie. Kan op basis hiervan verantwoorde keuzes maken die zijn eigen functioneren verbeteren.

Rubric Professional

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
Omgaan met feedback	Stelt zich verdedigend op.	Gebruikt feedback als middel om beter zicht te krijgen op functioneren.	Vraagt actief aan verschillende betrokkenen feedback als middel om beter zicht te krijgen op functioneren.	Vraagt actief en systematisch om feedback van alle betrokkenen (360°-feedback) als middel om beter zicht te krijgen op functioneren.
Terugkijken op ervaringen en analyseren daarvan	Beschrijft ervaringen, somt op.	Beschrijft en evalueert ervaringen (dwz. gaat na of doelen gehaald zijn) en zoekt naar reden of verklaring.	Beschrijft en evalueert systematisch eigen ervaringen. Signaleert inconsistenties .	Beschrijft en evalueert systematisch eigen ervaringen. Signaleert inconsistenties en analyseert ervaringen vanuit verschillende invalshoeken.
Gebruik van bronnen	Maakt geen gebruik van theorie en van praktijkkennis van collega's.	Gebruikt min of meer toevallig theorie en praktijkkennis van collega's om ervaringen te begrijpen en analyseren.	Gebruikt systematisch aangereikte theorie en praktijkkennis van collega's om ervaringen te begrijpen en analyseren	Zoekt zelfstandig en actief naar theorie en praktijkkennis van collega's om ervaringen te begrijpen en analyseren.
Bewustwording van ontwikkeling	Kan sterke en zwakke kanten niet onderscheiden.	Kan sterke en zwakke kanten onderscheiden	Kan sterke en zwakke kanten onderscheiden en kan op basis daarvan eigen ontwikkeling richting geven	Kan sterke en zwakke kanten onderscheiden en kan op basis daarvan eigen ontwikkeling richting geven en vervolgens evalueren of dat gelukt is.
Verantwoordelijkheid nemen voor eigen professionele ontwikkeling	Neemt geen verantwoordelijkheid voor eigen professionele ontwikkeling.	Neemt na aansporing verantwoordelijkheid voor eigen professionele ontwikkeling zorgt voor voldoende tijd daarvoor.	Neemt zelf verantwoordelijkheid voor eigen professionele ontwikkeling, zorgt voor voldoende tijd en plant vooruit. Erkent eigen rol hierin.	Werkt systematisch en planmatig aan eigen professionele ontwikkeling, zorgt actief voor tijdsplanning en evenwichtige verdeling van de

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4
				werkbelasting. Onderkent eigen rol en zoekt naar mogelijkheden ter verbetering.
Opvattingen onderzoeken en expliciteren	Heeft geen notie van de eigen opvattingen en ziet het belang van expliciteren niet in.	Kan met hulp eigen opvattingen onderzoeken en expliciteren.	Onderzoekt en expliciteert zelfstandig eigen opvattingen die van belang zijn voor invullen eigen leraarschap.	Onderzoekt en expliciteert zelfstandig eigen opvattingen die van belang zijn voor invullen eigen leraarschap. Initieert gesprek daarover en stelt ze ter discussie.